‘Te normaal voor hulp’

Zwerfjongeren hekelen gebrek aan opvang

GOUDA • In de Goudse regio leven zo’n dertig jongeren op straat. Ze worden van het kastje naar de muur gestuurd, berichtte AD Groene Hart onlangs. Er is nauwelijks opvang. Twee jongeren die dakloos zijn geweest, kunnen hierover meepraten. ‘Ik viel overal buiten.’

LUC VAN DEN OEVER

Tim en Esther, ooit dakloos, vinden dat de hulp aan zwerfjongeren beter moet. FOTO PIM MUL

Over een uur moet hij solliciteren. Tim Roosemalen (19) wil graag kok worden en daarna de zorg in. Het is een scenario dat veel meer tieners voor ogen hebben. Maar voor Tim is het minder normaal dan het lijkt. Hij komt van ver.

Vijf maanden lang zwierf hij op straat en was hij een ‘bankslaper’ die dan weer hier en dan weer daar onderdak vond. Het leven op straat heeft hem gehard. „Het heeft mijn houding veranderd en mijn vertrouwen geschaad.”

Sinds zijn dertiende heeft Tim te maken met jeugdzorg. Hij heeft ADHD. Op zijn achttiende zette zijn vader hem op straat. „Je ontmoet snel de verkeerde mensen als je de hele dag buiten bent. Er is groepsdruk. ‘Neem nog een hijs van die joint. Je bent toch geen pussy,’ zeggen ze. Verslaving ligt op de loer.”

En er is veel agressiviteit. „De nachtopvang bij het Leger des Heils is de enige opvang die er is. Die is niet geschikt voor vrouwen en jongeren,” weet Esther (21) uit eigen ervaring.

Tim Roosemalen

‘Als je aan de drank of drugs bent word je snel geholpen’

Haar verhaal is anders. „Op mijn veertiende kwam ik in aanraking met de psychiatrie. Een ontwikkelingsstoornis en ADHD, zeiden ze. De ene keer werd ik voor gek verklaard en dan weer niet. Ik was te normaal om hulp te kunnen krijgen. Ik viel overal buiten. Nadat mijn moeder overleed toen ik 16 was, was ik nog maar zelden thuis. Op mijn achttiende ging ik daar definitief weg. Op straat ken ik iedereen. Ik kan geen 10 meter lopen of ik word herkend.”

Vorig jaar besloot ze – moe van het gebrek aan hulp – Nederland te verlaten en te gaan backpacken. In het buitenland raakte ze zwanger. Ze keerde zonder de vader van haar zoon terug. Pas toen veranderde er iets voor haar. „Ik behoorde eindelijk tot een categorie. Nu heb ik een huisje en heb ik weer een goede band met mijn familie. Ik heb ook wel een beetje geluk gehad.”

Ook met Tim gaat het goed. Via Kwintes kan hij begeleid wonen. Hij heeft een vriendin. In 2010 deed hij mee aan een jeugddebat in de Tweede Kamer over wachtlijsten en legde hij een politicus het zwijgen op. „Die beweerde dat je als dakloze maar vier weken hoefde te wachten. Bij mij was dat zes maanden. Als je aan de drank of aan de drugs bent of gewoon gek, word je sneller geholpen dan wanneer je normaal bent. Je hebt een labeltje nodig. Zonder diagnose is er geen hulp.”

Voor Tim en Esther is het duidelijk: „Er moet betere nazorg voor jongeren komen. Hulp moet niet stoppen als je 18 jaar bent, maar als je voor jezelf kan zorgen. Nu wo je vaak van het kastje naar de mu gestuurd. Er is geen vertrouwe persoon met wie je kan prat Gouda heeft gebrek aan huisvesti en opvang voor jongeren. Een p voor jezelf geeft rust.”

De naam Esther is gefingeerd.

Plan voor jongerenhuis

Petra van Buren, directeur van Zorgvragers Organisatie GGZ Midden Holland (ZOG MH) weet dat er een gebrek is aan hulp en passende huisvesting voor jongeren en erkent dat instellingen te weinig samenwerken. „Sinds 2010 zijn we bezig om aandacht te krijgen voor deze toenemende doelgroep. Er zijn plannen voor een jongerenhuis, specifiek gericht op zwerfjongeren. Zij worden sinds vorig jaar geregistreerd. Voor die tijd wisten we niet eens om hoeveel jongeren het ging. Probleemjeugd werd gewoon rondgepompt in het systeem. Zonder labeltje geen hulp, dat klopt. Je kan als zorginstelling toch niet tegen een jongere met problemen zeggen dat je niet kunt helpen. Dan ben je het woord hulpverlener niet waard. Wij hebben die taak opgepakt en gezorgd . dat dit onderwerp op de politieke agenda staat. De gemeente begint een ondersteuningsprogramma. Wij onderzoeken wat de jongeren willen.”